

MØD KURATOREN BAG ■ Når kuratoren Awa Konaté arbejder, bliver historien og gamle arkiver til basis for kunst og ny indsigt i vores verden. Konaté er aktuell som co-kurator på Jeannettes Ehlers nye udstilling på Kunsthal Charlottenborg.

En fælles fortid der lever og ånder

Af Mai McDonald

Dansk-ivorianske Awa Konaté er selvstændig kurator og deltog sidste år i Art Weeks internationale kuratorprogram. Vi mødte hende på Statens Værksteder for Kunst for at høre, hvor hun er nu, til en snak om arbejdet som kurator og om hendes samarbejde med Jeannette Ehlers.

Som kurator planlægger og formidler Konaté kunststillinger i samarbejde med kunstnere og udstillingssteder. "Mit fokus er på sorte kunstnere. Rigtig meget af min praksis er at researche i arkiver og generelle arkivalier," siger Konaté. "Jeg vil skabe en bredere forståelse af, hvad folk tror, de kender til af afrikanske kulturelle produktioner. Men det er jo også en måde at skabe adgang til arkiver på, for desværre er det rigtig ofte svært at få adgang." Derfor

skabte Konaté research-plattformen Culture Art Society (CAS) i 2013 som en måde at reflektere over sin praksis og for at åbne op for, at folk kunne engagere sig med visuel praksis af afrikanske kunstnere og kunstnere fra diasporaen. Samtidig med CAS arbejder Konaté som selvstændig kurator.

"Arbejdet som kurator handler om at være formidler på fire forskellige måder. Du er en formidler for kunstnerne, for publikum, for en institution – og så er du en formidler af perspektiver," siger Konaté.

Som selvstændig kurator skal man konstant have fingeren på pulsen i kunstverdenen. Konaté deltog sidste år i Art Weeks internationale kuratorbesøgsprogram, og

den slags initiativer er vigtige for netværkskæde og udveksling af perspektiver, siger hun. For en selvstændig kurator foregår et samarbejde ved, at enten en institution inviterer, at man selv finder på et projekt og pitcher det, eller at en kunstner tager initiativ til et samarbejde.

Kuratoren arbejder i et krydsfelt mellem kunstner og udstillingssted, mellem arkiv og nutid. "Når jeg arbejder kuratorisk, er mit mål altid at bringe et nyt perspektiv og en ny vinkel. Det er vigtigt, at folk føler, at de konstant lærer noget nyt af mine projekter, og det er derfor research er så integreret en del af mit arbejde."

Arkivarbejdet er for kuratoren en måde at arbejde med politiske diskurser og problematikker, som

vi oplever i dag, men som faktisk har eksisteret siden kolonitiden.

For Konaté er det vigtigt at være i kontinuerlig sparring med kunstneren – arbejdet handler om at have føling med kunstneren, deres projekt og essens. I forbindelse med Jeannette Ehlers kommende udstilling blev Konaté kontaktet af kunstneren og spurgt, om hun ville co-kuratore med kurator Lotte Løvholm.

Udstillingen *Archives in the Tongue: A Litany of Freedoms* åbner under Art Week og kan opleves på Charlottenborg fra d. 10.7.22. I udstillingen trækker Ehlers på sin afro-caribiske baggrund og viderefører sit kunstneriske arbejde med dansk kolonihistorie. *Archives in the Tongue: A Litany of Freedoms* sammenspiller

Kort om

Awa Konaté

Uddannet BA i afrikanske studier og statskundskab fra SOAS, University of London. Derudover er hun uddannet kandidat i Contemporary Art fra Sotheby's Institute of Art i London.

Konaté er skaber af den kuratoriske platform Culture Art Society (CAS) og har et kuratorisk fokus på fotografi, film, og andre kamerabaserede praksis.

“Når jeg arbejder kuratorisk, er mit mål altid at bringe et nyt perspektiv og en ny vinkel.”

og sammenfletter både film, performance, fotografi og installation. Som titlen antyder trækkes der på spiritualitet, frihed, orale arkiver og en stor tradition for mundtligt overleveret historie og kultur. Fortællinger, som ligger uden for offentlige institutioner, men arkivalier, der har været centrale for den afrocaribiske kultur. Selv kroppen blev en måde at fortælle på: slavegjorte kvinder flettede flugtruter ind i deres hår, som en måde at hjælpe andre mod friheden.

Det er meningsfuldt for Konaté at arbejde med afrikansk historie og kultur i en nutidig nordisk kontekst. "Det er ikke særlig ofte, at vi støder på perspektiver for afrodanske fortællinger" siger Konaté. "Vi ved rigtig meget om andre perspektiver på sorthed, men faktisk er der lidt forståelse af det fra et nordisk perspektiv. Udstillingen vil gerne prikke til, at vi forøger vores horisont i forhold til at forstå os selv."

Den mytiske healer-figur Moko Jumbie er en central akse for udstillingen. Moko Jumbie, en caribisk ånd, der går på stylder, rejste med slavegjorte mennesker fra Vestafrrika for at beskytte sit folk i Caribien, fortæller Konaté. Historien om Moko Jumbie er væsentlig for identitet og selvforståelse på mange caribiske øer. I udstillingen på Charlottenborg er Moko Jumbie fulgt med sit folk fra Caribien til København for at beskytte sit afrodanske folk. "Så det er en udstilling, som rigtig gerne vil belyse spiritualitet og migrationshistorie fra forskellige perspektiver," siger Konaté.

Stills fra videoinstallation i udstillingen *Archives in the Tongue* foto: Christian Brems / Mads Hoppe. Venligt udlånt af Jeannette Ehlers.

JEANNETTE EHLERS ■ Samtidskunstneren Jeannette Ehlers åbner nu sin hidtil største soloudstilling. I den anledning bringer vi et redigeret uddrag af en ny bog, hvor Ehlers reflekterer over sit mellemværende med de huller, der eksisterer i dansk historiefortælling.

Ehlers og en retoucheret fortid

Under dette års Art Week åbner Jeannette Ehlers hidtil største soloudstilling på Kunsthall Charlottenborg. Her inviteres også til performance opført af kunstneren selv. Foto: Malle Madsen

3 x Nye Dagsordner

Under Art Week er kunsthallerne fyldt med samtaler om kunst, der skaber nye virkeligheder

Art Talk: *Where the real interesting stuff happens*

Sted: O - Overgaden
Dato/tid: 16 juni kl. 17 - 18
Samtale om klubben og queerkulturens mulighedsrum med kunstner Liesel Burisch og Justin Hunt, forsker i queerforestillinger og -aktivisme.

Art Talk: *Om at skabe udstillingen ZANELE MUHOLI.*

Sted: GL. Strand
Dato/tid: 17 juni kl. 16 - 17
Mød Yasufumi Nakamori, seniorkurator ved Tate Modern i samtale med chefkurator Anne Kielgast om tilblivelsen af den store survey-udstilling.

Performance: *Jeannette Ehlers, We're Magic. We're Real #3 (These Walls) – long durational performance*

Sted: Kunsthall Charlottenborg
Dato/tid: 11 juni kl. 12 - 15
Performere fra den afrikanske diaspora er med håret i lange 'cornrows' forbundet til Charlottenborgs facade.

Af Ole Bak Jakobsen

I forbindelse med 100-året for salget af Jomfruøerne i 2017 blev der påbegyndt en bredere offentlig debat om Danmarks kolonitid og nationens mangeårige handel med slaver – en debat der ellers i det store og hele har været fraværende i dansk selvforståelse. Hvordan involverer kunsten sig så i sådanne helt aktuelle problematikker? Hvad bidrager den med, og hvordan 'virker' kunsten med sine greb, metoder og kommunikationsformer?"

En af de kunstnere, der mest ihærdigt har arbejdet med netop kolonihistorien, dens eftervirkninger og nutidige aktualitet, er Jeannette Ehlers, hvis far og mor kommer fra henholdsvis Trinidad og Danmark, og hun er en kunstner, der tror på, at det nytter. At kunsten kan være med til at ændre samtalen og skabe en ny bevidsthed om ulige vilkår og magtforhold, der hviler på dårligt belyste historiske forudsætninger.

Gennem et vidtspændt register af performances, installationer og videoværker har hun med en betydelig gennemslagskraft arbejdet på at synliggøre den europæiske kolonialismes voldelige og ulighedsskabende fortid. Og ikke mindst dens stadige aktualitet.

"Vores hukommelsestæb eller fortrængning af kolonitiden er blevet mit hovedemne som kunstner", fortæller Jeannette Ehlers: "Det, jeg gør i min kunstneriske praksis, er, at jeg graver dybt ned i de historier, der har været med til at forme vores nutid. Jeg gør det i udgangspunktet for selv at forstå den tid, vi lever i. Man kan sige, at jeg arbejder med historien for at tale om nutiden. Og så håber jeg, at jeg giver publikum mulighed for at sætte nogle refleksioner i gang".

"Det er jo det, kunsten kan", fortsætter hun. "Sætte refleksioner i gang. Kunsten er en måde at kom-

munikere på. Gennem kunsten kan man stille helt grundlæggende spørgsmål til verden og livet". "Kunsten artikulerer sig ofte ikke-sprogligt i første omgang – men giver måske mere en kropslig eller sanselig oplevelse, som man så kan reflektere over på mange måder. Kunsten kan føre mennesker ud i nye territorier. Den kan ryste os og gøre, at vi kommer i gang med at tænke på nye måder".

Praksis blev langt dybere

Jeannette Ehlers er vokset op i Danmark og har på egen krop erfaret, hvad det vil sige at leve i en 'hvid kultur', hvor repræsentationer af 'sort kultur' glimrer ved sit fravær. Og ligesom så mange andre, er hun vokset op uden at kende til Danmarks koloniale historie, "fordi det simpelthen ikke er noget, der har været på dagsordenen i nationens fortælling om sig selv", som hun formulerer det. I sin studietid på kunstakademi-

erne i Odense og København og i sine tidlige videoværker kredsedes hun ofte om en fravær-tematik, idet hun fjernede elementer fra sine videoværker.

"Opmærksomheden på fravær i mine tidlige værker var en slags stil-øvelser, som efterfølgende gav rigtig meget mening, da det gik op for mig, hvor stort et fravær der var omkring den koloniale æra i vores historieskrivning og i vores bevidsthed".

"Da jeg fandt ud af det, blev min praksis langt dybere og meget mere personlig, og jeg fik en meget vildere drivkraft. Det betyder virkelig noget, når dét, man undersøger, er dybt forankret i én selv", siger hun.

Denne artikel er uddrag af e-bog fra 2021 *Kunsten at forandre – 15 billedkunstnere om aktuelle kriser, opgør og alternativer*. Red. Ole Bak Jakobsen, Forlaget Kunsten.nu

"Kunsten artikulerer sig ofte ikke-sprogligt i første omgang"

Billedkunstneren Jeannette Ehlers er én af de kunstnere, som sætter præcise ord på. Under Art Week 2021 var Ehlers derfor del af den talk, som debatterede emnet 'Kolonien i Kunsten', en samtale efterfølgende udgivet som podcast. Foto: Roar Studio, Milano

Kort om

Jeannette Ehlers, født 1973.

Uddannet på Det Kongelige Danske Kunstakademi i 2006.

Bor og arbejder i København. Ehlers har i en række udstillinger taget kritisk livtag med Danmarks historiske involvering i kolonialisme og slaveri, eksempelvis i udstillingen SAY IT LOUD på Nikolaj Kunsthall i København. Forkvinde i Statens Kunstfonds legatudvalg 2020-2023.